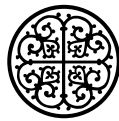

МИСИЈА БИБЛИОТЕКЕ
У ОБРАЗОВАЊУ

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ“
КРАЉЕВО

2024.

МИСИЈА БИБЛИОТЕКЕ У ОБРАЗОВАЊУ

Зборник радова

Уредник
КАТАРИНА ЈАБЛАНОВИЋ

ЖИЧКИ САБОР БИБЛИОТЕКАРА 2024
Краљево 7, 8. и 9. октобар 2024.

Организатор
НАРОДНА БИБЛИОТЕКА СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ КРАЉЕВО

Програмски одбор
ДОБРИЛА БЕГЕНИШИЋ
ГОРАН ТРАИЛОВИЋ
КАТАРИНА ЈАБЛАНОВИЋ

РЕЧ ПРИЛИКОМ ПРИМАЊА НАГРАДЕ „ЗЛАТНО СЛОВО ДЕЈАНА ВУКИЋЕВИЋА”

Поштоване и драге колегинице и колеге,

Пре свега желим да изразим радост што сам ваш гост, а онда и захвалност колегиници Гордани Ђилас на лепим похвалним речима које добијају на тежини и значају тиме што их је управо она изговорила у име угледних чланова жирија, тако да са мало хумора могу рећи да ми не преостаје ништа друго него да у њих и поверујем.

Када ми је ваша директорка, уважена колегиница Спасојевић, послала писмо са вешћу да сам ја овогодишња добитница награде која је недавно установљена али јој име које носи даје озбиљан кредибилитет, у одговору сам навела да сам троструко почаствована: пре свега јер ми се додељује награда са именом Дејана Вукићевића, нашег прерано преминулог колеге, који је за кратко време које му је дато остварио неупоредиво више него већина нас осталих који смо даровани дужим боравком на овоме свету. Осим тога, част ми чини састав жирија који је сигурно имао тежак задатак да међу подједнако вредним и занимљивим дометима одабере управо моју изложбу и осветли је овом наградом, истовремено скрећући пажњу на Универзитетску библиотеку „Светозар Марковић”, где је изложба о Францу Кафки постављена у септембру прошле године, као двадесета у оквиру програма „Класици светске књижевности – јубилеји”, који уређујем од 2010. године. Коначно, посебну част и задовољство ми представља околност да се све одвија под сводовима краљевачке Народне библиотеке „Стефан Првовенчани”, која заузима значајно место у српском библиотекарству, постижући завидне резултате у свим сегментима пословања, а по издаваштву јој заиста нема равне међу сродним установама.

Али, како то увек бива, има нешто што срећу квари – у овом случају то је нешто што се види голим оком и не мора се посебно образлагати, а то је чињеница

да награду примам у часу кад ми се сасвим примакао крај професионалног живота. Наиме, моје искрено мишљење, које не проистиче из некакве предпензионерске резигнације већ из једног објективно утемељеног става, јесте да ову и сличне награде треба додељивати млађим колегама, можда не баш почетницима, али свакако онима који су у пуној снази и који могу са полетом изрећи ону чувену реченицу која се изговара у оваквим приликама: да ће их награда додатно обавезати, мотивисати и подстаћи на нове подухвате у будућем послу.

Било би неумесно да ја то изговорим (мада ме са годинама ентузијазам и мотивација нису напустили), али оно што са извесном ганутошћу и неизмерном захвалношћу могу рећи јесте да је ово моја прва, последња и једина награда што је по природи ствари чини и најдражом, а то само на први поглед делује као непотребна констатација, јер, чак и да поседујем сијасет других награда и признања, ова коју ми данас додељујете, свакако би била најдража јер носи име Дејана Вукићевића, о коме све што се каже делује банално, недовољно и већ речено.

Упркос томе што недостају праве речи, позивам вас да заједно евоцирамо његов драги лик, његову осетљиву и племениту душу, његов јединствен ненаметљиви шарм који се заснивао на срећном споју самосвести и скромности, његову неописиву колегијалност, стручност, посвећеност, његове високе критеријуме, увек часно држање, врхунско образовање, широку културу, његове разнородне таленте које је несебично стављао у службу другима: колегама, установама у којима је радио, стручњацима различитих профила, коначно - народу из којег је потекао, а који ће у својој драгоценој баштини поседовати и незаобилазна дела Дејана Вукићевића.

Требало би много времена да се из његовог импозантног опуса издвоји само оно што је најважније, а камоли да се редом набраја. Да је објавио само књигу о цензури која саставни део ове награде, задужио би српску културу. Иначе, то нам је била сродна тема којом смо се бавили отприлике у исто време, с тим што је он изградио монументално здање, а ја написала свега неколико страница као увод за текст о етичком аспекту функционисања набавне делатности у научним библиотекама. У мору урађених библиографија које је немогуће избројати, Дејанов капиталан допринос огледа се у библиографијама наших водећих књижевника, да поменем само Матију Бећковића, Добрицу Ћосића, Брану Петровића, Николаја Тимченка, Владана Матијевића, Мирослава Тохоља. Такође је немерљив значај његовог библиографског ангажмана кад је реч о часописима попут *Дела* и краљевачке књижевне периодике, или пак установама као што су Српска књижевна задруга, Графички атеље Дерета или трстенички сусрети посвећени савременој српској прози, да не говоримо о библиографијама српских речника,

енциклопедија и лексикона, које имају вансеријски национални значај. Докторат о завичајним фондовима урадио је примењујући најстроже академске стандарде, а на узоран начин је водио Фонд старих, ретких и минијатурних књига. Његове темељно припремљене и ефектно постављене изложбе биле су празници српске културе, нарочито *Минијатури на зрну трашка* и *Први српски рај илакашима*. Истицао се ерудицијом и оригиналношћу на свим научним и стручним скуповима на којима је учествовао, велико прегнуће уложио је у библиотечко законодавство и стандардизацију, био је частан и објективан члан многих жирија и комисија, а такође компетентан уредник, рецензент и предавач. Нема награде у библиотекарству коју није добио и нема особе која неће рећи да је по заслугама требало да добије и више.

Наш драги и незаборавни Дејан Вукићевић био ми је колега по библиотекарској професији али и по томе што смо обоје завршили Светску књижевност, која све нас из тог „племена“ без обзира на узраст, повезује јаким нераскидивим нитима. Такође ми је био, ако не пријатељ, онда свакако непроцењив саговорник у најразличитијим приликама које је доносио наш позив, али и друге животне околности. У једној мојој трагичној ситуацији упутио ми је речи утехе које никада нећу заборавити. Волела бих да ово моје обраћање његова породица прими као пријатељску подршку, макар приближну оној коју ми је Дејан пружио кад сам доживела велики губитак. Са моје стране, ја породици честитам што су осмислили и реализовали најбољи начин да се сачува његово име, мада сам сасвим сигурна да би он и без тога остао да живи међу нама, захваљујући свему што је урадио али и томе какав је утисак оставио на све који су га познавали.

Имајући све ово у виду, морам рећи да награду примам са помешаним осећањима туге и поноса. Ипак сам и срећна, јер нам је додела награде дала још једну прилику да се сетимо овог у сваком погледу изванредног човека, врхунског стручњака, поузданог колеге и талентованог писца који је, поред свега што је урадио као библиотекар и библиограф, оставио значајан и препознатљив литерарни траг, али је посечен у тренутку када је његов књижевни дар сасвим сазрео, наговештавајући обиман и заокружен опус. Утеха је можда у томе што је један такође изврстан а рано преминули српски писац, Мирослав Поповић, оставио иза себе само један роман, који спада међу неколико најбољих српских романа и само једну збирку приповедака, која представља највиши дomet српске приповедачке уметности. Сигурна сам да време, тај најправеднији судија, неће прегазити Дејанову књижевност, него ће је обасјати додатним сјајем, као што се са нама неће угасити успомена на њега, него ће остати да живи у генерацијама које долазе.

На крају, дозволите да се још једном од срца захвалим породици што је основала награду „Златно слово Дејана Вукићевића”, жирију што је у мом раду препознао неку вредност и значај, и домаћину на беспрекорној организацији и топлим гостопримству. Наравно, захвална сам и Универзитетској библиотеци где имам пуно разумевање и уредничку слободу. Посебну захвалност дугујем сјајним одељенским колегиницама Драгани Михаиловић, Наташи Васиљевић и Цвети Костов, које су у више наврата биле моје драгоцене сараднице, а такође и Зорки Рајачић која пружа незамењиву техничку подршку. Наведена имена представљају слојан и вредан тим али истовремено чине моју другу породицу, захваљујући којој сам читав радни век са радошћу и оптимизмом ишла на посао, а то је срећа о којој многи не могу ни да сањају.